

sledována tzv. hrubá neúspěšnost žáků, tedy ukazatel vypovídající o tom, jaký podíl žáků z celkem přihlášených žáků u zkoušky neuspěl, nebo zkoušku vůbec nekonal. Ani z tohoto pohledu nebyly výsledky nijak vychýleny od celorepublikového průměru. Na tomto místě je však vhodné doplnit, že výsledky žáků v jednotných přijímacích zkouškách i výsledky žáků u maturitní zkoušky jsou napříč kraji relativně vyrovnané, takže při mezikrajském srovnání nepozorujeme výrazné rozdíly. Výjimku mohou představovat Karlovarský a Ústecký kraj, ve kterých jsou výsledky uvedených zkoušek horší.

Postupné snižování předčasných odchodů žáků ze vzdělávání představuje jednu z výzev české vzdělávací politiky. V rámci regionu Jihozápad (který je tvořen Plzeňským a Jihočeským krajem) došlo v letech 2016 a 2017 k **růstu předčasných odchodů ze středního vzdělávání**, který překročil hranici 7 %. Předčasné odchody pouze na úrovni základního vzdělávání v případě Jihočeského kraje dosáhly 2,39 %, což ve srovnání s republikovým průměrem představuje nižší hodnotu. Na úrovni středního vzdělávání se procentuálně nejvyšší zastoupení žáků, kteří opustili vzdělávání, nachází v nástavbovém studiu (L5) a středním vzdělávání s výučním listem (E a H). Tento trend platí i v případě Jihočeského kraje. I když se hodnoty předčasných odchodů žáků výrazně neodlišují od republikového průměru, stále jde o vysoká procenta ve srovnání např. s odchody žáků ze středního odborného vzdělávání s maturitní zkouškou (M).

Procentuální podíly nově přijatých žáků ve středním vzdělávání se u většiny kategorií vzdělání nevyčlují od republikového průměru. Zastoupení nově přijatých žáků do středního vzdělávání s výučním listem (H, E) bylo ve školním roce 2018/2019 31,3 %. Pro střední odborné vzdělávání s maturitní zkouškou a odborným výcvikem to bylo 6,28 % (L/0), v rámci středního odborného vzdělávání s maturitní zkouškou 40,9 % a v gymnaziálním vzdělávání 20,9 %. Obecně by se měl Jihočeský kraj zaměřit na zvýšení kvality učňovského školství a upřednostnit kvalitu před početními kritérii. Kraj by se měl zabývat cílenou podporou těch oborů, které produkují absolventy s uplatněním v profesích s vysokou přidanou hodnotou.

Zaměříme-li se na vytipované středoškolské obory, které jsou důležité pro rozvoj ekonomiky založené na profesích s vyšší přidanou hodnotou, můžeme u Jihočeského kraje v mezikrajském porovnání pozorovat mírně podprůměrné zastoupení žáků studujících inženýrské obory a obor pedagogika, učitelství a sociální péče, průměrné zastoupení žáků studujících obory spojené s telekomunikacemi a výpočetní technikou a nadprůměrný podíl žáků studujících zdravotnické obory. Pro účely komparace byly počty nově přijatých žáků do uvedených oborů přepočítány na 10 000 obyvatel kraje.

Při tvorbě vzdělávací politiky na krajské úrovni je potřeba vzít v úvahu také personální situaci ve školách. V kraji je relativně vysoký věkový průměr učitelů, který se však výrazně neliší od průměrného věku učitelů za celou Českou republiku. V roce 2018 nemělo potřebnou kvalifikaci pouze 2,69 % učitelů, což je podprůměrná hodnota ve srovnání s celorepublikovým průměrem. Nižší podíl nekvalifikovaných učitelů se nacházel pouze ve Zlínském a Olomouckém kraji. Ovšem v mezikrajském srovnání zde byl **nejvyšší podíl** učitelů, kteří si **kvalifikaci nedoplňují**. V systému se také vyskytují učitelé, kteří chtějí zaměstnání z různých důvodů opustit, resp. ve školním roce 2019/2020 avizovali odchod. Při přepočtu na úvazky jde v Jihočeském kraji o 6 %.

Jedním z důvodů, proč se někteří učitelé nezapojují do dalšího vzdělávání a nedoplňují si kvalifikaci, může být slabší a méně kvalitní nabídka vzdělávacích aktivit obecně. Dobrá zkušenost je naopak s realizací vzdělávacích aktivit přímo ve školách. Vzájemná spolupráce učitelů v Jihočeském kraji spočívá především ve výměně informací o žácích, metodách a formách výuky či výměně materiálů. Nejméně pak učitelé spolupracují v oblasti vzájemných hospitací nebo s učiteli jiných škol. Tento trend je až na menší výkyvy charakteristický pro učitele napříč celou republikou, učitelé v Jihočeském kraji v tomto ohledu nepředstavují výjimku. Obecně je vhodné podpořit osobní a profesní rozvoj učitelů a ředitelů, kteří budou dobře připraveni na zvládání negativních faktorů. Nabízí se přizpůsobení metod výuky pro žáky s nízkým socioekonomickým statutem.

S problematikou kvalifikovanosti souvisí také **aprobovanost**. Neaprobovaně vedená výuka se v Jihočeském kraji objevila u 14,7 % vyučovacích hodin. Napříč Českou republikou je obecně situace nejhorší v rámci druhého stupně základních škol. V Jihočeském kraji na druhém stupni ZŠ byla **skoro čtvrtina hodin** (24,1 %) vedena učitelem **bez aproby**.